

SÆRUTSKRIFT

2021 DEN 1. JULI ÅRSMØTE FOR REINBEITEDISTRIKT 17 – KARASJOK ØST

Årsmøtesak 5: Distriktsplan 2021 – 2024 jfr. § 62

for Rbd 17 – Karasjok Øst

Innhold

1. Bakgrunn
2. Angivelse av flyttemønstre i distriktet
3. Oversikt over årstidsbeiter mv.
4. Oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler
5. Oversikt over gjerder og anlegg både permanent og midlertidig art
6. Eventuell inndeling i beitesoner
7. Nåsituasjon – trender i distriktet
8. Kortsiktige mål
9. Langsiktig mål
10. Tiltak
11. Avslutning

1. Bakgrunn

Distrikts årsmøte for 2017 besluttet å revidere og utforme en distriktsplan med tillegg av punkter som kort- og langsiktige mål, tiltak, og nåsituasjon med positive og negative trender i distriktet.

1.1 Rettsgrunnlaget for samisk reindrift.

Samisk reindrifftsrett er en bruksrett av privatrettslig karakter og hviler på sedvane, alders tids bruk, hevd og særlige rettsforhold. Det nærmere innhold av reindrifftsretten fremgår av reindrifftsloven kapittel 3. Oppregningen i loven er ikke uttømmende. Reindrifftsretten har etter rettspraksis et ekspropriasjonsrettslig vern, som er foreslått kodifisert i forslag til ny reindrifftslov.

I reindrifftsloven § 1 (formålsparagrafen) heter det blant annet at for det samiske reinbeiteområdet skal loven legge til rette for en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift med basis i samisk kultur, tradisjon og sedvane til gagn for reindrifftsbefolkningen selv og samfunnet for øvrig. For å nå disse mål skal loven gi grunnlag for en hensiktsmessig organisering og forvaltning av reindrifften. Reindrifften skal bevares som et viktig grunnlag for samisk kultur og samfunnsliv. Loven skal bidra til sikring av reindrifftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindrifftsens viktigste ressursgrunnlag. Reindrifften skal bevares som et viktig grunnlag for samisk næring, kultur og samfunnsliv. Ansvar for sikring av arealene påhviler både innehavere av reindrifftsretten, øvrige rettighetshavere og myndighetene.

Lovens § 3 sier at loven skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter.

Grunnloven § 110a pålegger Staten å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Reindrifften er et viktig uttrykk for samisk kultur og samfunnsliv, samtidig som reindrifften framstår som en selvstendig næring.

Norge er gjennom internasjonale konvensjoner til vern av urfolks rettigheter, som for eksempel FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, spesielt artikkel 27, ILO-konvensjon nr. 169 og artikkel 8j i

konvensjonen om biologisk mangfold, forpliktet til å ta hensyn til urfolks rettigheter. Det er ikke omtvistet at samene er et urfolk. Dette innebærer at samisk reindrift har et særlig folkerettslig vern.

Grunnloven § 110a og internasjonale regler forplikter både kommunale, regionale og statlige myndigheter til å ta hensyn til samisk kultur, næring og samfunnsliv opp til særskilt behandling og vurdering i samfunnsplanleggingen generelt, og i arealplanleggingen spesielt.

1.2 Rammevilkår for reinbeitedistriktet

Det har vært utøvet samisk reindrift i distriktet fra gammel tid. Distriktet har sitt utspring i tidligere fellesbeitedistrikt 17/18 i Karasjok reinsogn som ble opprettet ved fylkesmannens forordning av 03.11.34 i medhold av den gamle reindriften av 1933.

Reindrifststyret fastsatte den 2. desember 2004 Forskrift om distriktsgrenser i Polmak og Karasjok i medhold av reindriften § 2, annet ledd. I forskriften ble fastsatt nye grenser for Reinbeitedistrikt 17 (forskriften er ikke kunngjort i Norsk Lovtidend og heller ikke oversatt til samisk), og det er også understreket at disse grensene er midlertidige.

Reinbeitedistrikt 17/18 fikk sine grenser endret i 2004 ved at distriktene ble delt i et østlig og et vestlig vår, høst og vinterbeitedistrikt.

De midlertidige distriktsgrenser ble sendt til høring i mars 2009 og distrikt 17 uttalte prinsipielt at Reindriften § 42 gir ikke Reindrifststyret hjemmel til å fastsette distriktsgrenser når disse vil være i strid med påståtte privatrettslige grenser. Forholdet er at det er siidaer innenfor distrikt 17 som påberoper seg sedvanemessig bruk av konkrete områder som i 2004 ble tildelt distrikt 16.

Utmarksdomstol er oppnevnt i 2014, og skal fungere som domstol i forbindelse med tvister vedrørende beitearealer mellom siidaer og distrikter i reindriften. Spesielt er det påpekt at distrikt 14 Spiertanjarga (med øvre reintall på 5000) har mistet sine tradisjonelle vinterbeiter innenfor distrikt 17 (tidligere distrikt 18) til distrikt 16, og har dermed ikke i dag økologisk bærekraftig reindrift.

Distrikt 17 har henvist til Stortingsmelding nr 28 (1991-1992) en bærekraftig reindrift, og mener at ved deling av vinterbeitene mellom vestlig og østlig distrikt, så må det være et hovedprinsipp at alle vintersiidaene får rettmessige tildelt alle årstidsbeiter. Og videre at den enkelte siidaens rettigheter skal ivaretas og i samsvar med de tradisjonelle rettighetsforholdene for vintersiidaene i Karasjok.

Og heller ikke er det tatt særlig hensyn til variasjon på ulike type beiteland, de østlige arealer består stort sett av skogsområder og lite av høyland. Av type høyland er områdene; 1/3 del av Iskurasj, Diljavarri og den østlige Galmat. Mens vestlige sonen har fått fordelt betydelige mer kv.km. av type høylandarealer som er viktig beiteareal ved ulike klimaforhold på vinterstid.

Rbd 17 har aldri godtatt midlertidige gresnedragningen mellom Rbd 16 og 17 som ble vedtatt av Reindrifststyret i år 2004.

Det nevnes at skogsvesen virksomhet i Anarjohka område, hvor beite ble betydelig redusert minst 50 år til beitene kommer på samme nivået som før hogstene foregikk.

1.3 Reintall

Reindrifststyret har fastsatt høyeste reintall for distriktet. Reinbeitedistriktene 13, 14 og 14A som har beiterett innenfor distrikt 17 har øvre reintall på tilsammen 21 300 rein.

2. Angivelse av flyttemønstre i distriktet

Tamrein lever året rundt på utmarksbeite, hvor den er prisgitt uforutsigbare værforhold og store variasjoner i tilgang og kvalitet av beite mellom sesonger og mellom år. Gjennom de mest kritiske periodene har reinen et stramt energibudsjett, som foruten å forsyne reinen med energi til de basale livsprosessene, skal dekke aktiviteter som beiting, gåing og løping. Simlene skal i tillegg ha energi til å die kalven gjennom sommer og høst. Reinen er tilpasset et skiftende miljø der beiteopptak og levevis veksler med variasjonene i plantedekket gjennom året. Variasjonen i beiteopptak er tilknyttet sesongmessig appetittregulering, fettlagring og evnen til å utnytte ulike typer for. Variasjonene i levevis er knyttet til reinens trekk mellom ulike beiteområder, både i form av regionale trekk mellom sesongbeiter og lokale trekk innenfor samme beiteområde. På tross av sterke tilpasninger til et skiftende miljø er reinen likevel sårbar for en del miljøforandringer, som eksempelvis fysiske inngrep og forstyrrende aktiviteter.

Reinen trekker om våren naturlig mot kysten, hvor det er godt reinbeite av grønnvekster og mindre insekts plager. Om høsten trekker reinen tilbake mot vinterbeite. Nedenfor beskrives flyttemønsteret og beitebruken i et normalår. Beitebruken og flyttemønsteret kan variere mye på grunn av uforutsigbare værforhold og beitetilgang.

I mars/april flytter den enkelte vintersiida samlet med reinflokken fra vinterbeite i distrikt 17 til sine respektive sommerdistrikter i kysten, etter tradisjonelle flytteleier til vår-/sommerbeite. Simlene samler seg i mindre flokker og trekker seg ut av distrikt 17 mot sine kalvings plasser på sommerdistriktet. Okserein og fjorårskalver trekker noe senere ut av distriktet, når insekts plagen blir mer intensiv, og sprer seg i utover hele vårbeite.

Om høsten trekker reinen naturlig sørover mot vinterbeite, men glatt is på elvebreddene får reinen til å trekke ned i dalene. Brunstperioden er i oktober/november, og parrings område er i hovedsak innenfor distrikt 17, som er inntegnet på arealbrukskartet. Det er viktig for produksjon av kalver at reinen har ro i parrings perioden.

I slutten av november samler all rein som er blitt igjen på sommer-/høstbeitet og reinen drives til høstbeitet i distrikt 17 for reinslakting og reinskilling i Sopparvadda og Savkadas. Deretter flytter vintersiidaene sine reinflokker til siidaområdene på vinterbeite innenfor distrikt 17.

Flyttingen til vinterbeite sør for Karasjok skjer i november/desember.

Rbd 13 fordeles i 4-5 vintersiidaer og Rbd 14A fordeles i 5-6 vintersiidaer. Siidaene flytter til sine tradisjonelle siidaområder sør i distrikt 17.

Mens Rbd 14-Spierttanjarg er en vintersiida og de har vår-/høst- og vintersiida på nordsiden av Karasjok.

Flytteleier og trekkmønster er inntegnet på distriktets arealbrukskartet.

Flytteleier og trekkleie går stor sett fra nord i fra sommerbeite for de de tre sommerdistriktene 13, 14 og 14A og inn i distrikt 17. Flytteleiene går i flere paralleller sør – nord retning for de ulike siidaer. Enkelte steder knyttes flytteleier sammen.

3. Oversikt over årstidsbeiter mv

Tradisjonelt har reindriften 8 ulike årstidsbeiter, som kalles; vinter, vårvinter, vår, forsommer, sommer, høst, brunst og høstvinter.

I Reindriften har reindriften 4 ulike årstidsbeiter, som kalles; vinter, vår, sommer og høst beite.

Rbd 17 har 3 av årstidsbeiter og det er vinter, vår og høst beite. Mens sommerbeite for reinen er innenfor sommerdistriktene 13, 14 og 14A som er lokalisert langs Finnmarkskysten.

Distrikt 17 er et fellesdistrikt for siidaer som stammer fra sommerbeite distriktene 13-Lagesduottar, 14-Spierttanjarga og 14A-Spierttagaisa. Disse tre distrikter er lokalisert rett nord for distrikt 13 i kommunene Porsanger, Lebesby og Gamvik.

Grensebeskrivelse for Reinbeitedistrikt 17 – Karasjok Øst;

Grensebeskrivelse for distrikt 17 – Karasjok øst (vedlegg kartbilag med inntegnet distrikts grensen jf. beskrivelsen nedenfor):

“Fra Skuovanvarre sørover oppover langs elva Savgnojohka, og rett sør og oppover Cadjejhoka, mellom Gottevarri og topp 302 (øst), videre sør til Stuorra Cadjevavri, deretter sør-øst til Idajavvri (ved Muorrasuolu) og videre til Bearttosnjarga, videre langs E6 sørover til Sieiddejavri, derfra rett vestover langs Nieiddaidjohka til sørenden av Ramasvuolesjavri, videre sørover langs myrer til Leaibejavri, og nedover Leaibejhoka sørover til Geammejhoka, videre nedover til munningen Karasjhoka (på oversiden av Ballodievva.

Fra Geiammejhoka elvemunning og oppover Karasjhoka-elva helt frem til Luossjavri, og sørover langs Sikta-aja, til Noadatjohka, videre til sørenden av Stuorra Vuccoljavri, sør-vest til Njoammiljohka, til munning av Mattit Njoammiljohka, og sør over myrer og rett mot Gossjhoka, deretter opp Gossjhoka og rundt Galmmat-nussir opp ei aja mot sør og over myrer og rett sør-sør-øst til Spierkoladdot og videre i rett linje over Spieerkojeaggi og på vest siden av Sammolasbeacka og videre østover nord for Caskincohkka, og følge bekken derfra til Oarjitt Caskinjohksuorgi og videre sør-øst langs denne til Caskinjoha og ned til finskegrensa.”

Beitetider

For distriktet er i bruksregler fastsatt beitetider for års beiter:

- 15. september – 1. juni nord for Karasjhoka – vår- og høstbeite
- 01. november – 1. mai sør for Karasjhoka _ vinterbeite
-

Merknad 1; Siidaer som har vinterbeiter nord for Karasjok elva er beitetidene 1. nov. – 1. mai.

Merknad 2: På bruksregler er det kommet forslag til endring av beitetider på vinterbeite fra 15.november – 1.mai. (fremmet av distrikt 17 årsmøte).

Vår- og høstbeite er nord for Karasjok.

Enkelte siidaer har vinterbeite også på nord siden av Karasjok.

Kalvings land;

Kalvings land er lokalisert i sommerbeite distriktene.

Lovlig beite i distriktet er helt frem til 1. juni. Kalvingen skjer i mai/juni måned og en og annen kalving kan skje innenfor distriktet.

Parrings områder;

Parrings områder er på høstbeite, og lokalisert nord for Karasjok.

I Indre-Finnmark (Karasjok og Kautokeino kommune) er elgjakta regulert de siste 10-årene slik at det tas hensyn til parringstida for rein ved at jakta avsluttes 1. oktober på høstbeite – nord for Karasjok.

4. Oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler

Reinbeitedistrikt 17 har ikke det totale oversikt over de ulike fremkomst- og transportmidler den enkelte utøver har i sin besittelse. Den oversikten har de respektive sommerdistrikter hvor den enkelte reindriftsutøver har sin konsesjons/reindriftr rett.

Distriktet har et grovt oversikt av driftsmidler som benyttes innenfor distriktet, følgende:

- Snøscootere, 70-90 stk anslag (inkludert Rbd 14 på høstbeite)
- ATV, anslag 40-50 stk
- Motorsykler, anslag 20 stk
- Traktorer, anslag 3-4 stk

Brukere til kjøretøy er tilhørende til sommerbeite distriktene 13, 14 og 14A og disse distrikter har konkrete oversikter over kjøretøyene og dens eiere.

5. Oversikt over gjerder og anlegg både permanente og midlertidig art

Det er et stort behov for sperregjerde mot Finland langs hele distriktsgrensen. Dette for å hindre at norsk rein trekker over til Finland og lager problemer i forhold til en annen stat. Tidligere Reinbeitedistrikt 17/18 har søkt om tillatelse til oppføring av gjerdet og har argumenter for gjerdebehovet. Distrikt 17 mener at gjerdet er absolutt nødvendig.

Det er også påtrengende nødvendig med sperregjerde mot Reinbeitedistrikt 16 for å hindre sammenblanding av rein fra de to flyttesystemene Karasjok-øst og Karasjok-vest.

Permanente gjerder som er legalisert;

- Slakte- og skillegjerde med flyttekorridor i Sávkadas.
- Slakte- og skillegjerde med slaktekorridor i Sohpparvađđa
- Sperregjerde Rasteluoppal ved Skoganvarre – Karasjok
- Levajohka- Valjohka (nedrevet 2019)
- Skillegjerde vest for Stohkkečanja.
- Arbeidsgjerde i Nieidajohka

Midlertidige sperregjerder;

Nedenfor benevnte gjerder skal bestå inntil Finnmarkskommisjonen er ferdig med utredning av beiterettigheter / eller til ordinær byggetillatelse er gitt jfr. Bruksregler godkjent av Fylkesmannen i skriv 27.4.2015 ;

- Galmatvuovdi – nordover Gorsjohka - nordvestover Vuččuljohka – Over Vuččulskaidi – østover Massurbmi – og mot sør over Kruvnačielgi. (Aslak J. Anti siida)
- Nord for Vuččuljohka fra reingjerde Aslak J. Anti og vestover til høyde 314 (om lag 4 km) (Ingos-siida)
- Fra krysset Calmatbealskaidi johtingeainudat og Gosjohka og opp Galmatbogija til Galmatboki (Buollannjárgga siida)
- Lavkajávri – Kárásjohka
- Ruvvasjohka – Galleája – Rantiljávri
- Fra Anarjohkveien over Mareveaiskaidi (John Per L. Anti siida)
- Fra Kruvnačielgi og sørover til Askkasjohka (John Per L. Anti siida)

- Ruvvas – Asskasjohka (Samuel John / Petter Anti Siida)
- Caskinjohnjálmí – Surggiidgavnnadeapmi (Rávdn-Aslat bárdniid siida)
- Báhkiljohka – sørover opp Báhkiljohka (Samuel Anders Guttorm siida)
- Mánnevárri – Jávremuotkenjarga – Roavvesavun (Rbd 14A)
- Dorvonjarga – Angeli og Valjohka – Leavvajohka kan stå inntil grensegjerdekomisjonens forslag om endring av loven om oppføring av reingjerder og vedlikehold av gjerdene er vedtatt. De midlertidige gjerdene som er oppført på norsk side, fungerer på en hensiktsmessig måte og hindrer at norsk rein beiter på finsk side.
- Distriktet 14A har oppført et sperregjerde fra Mannevarri – Roavvesavun for å hindre at reinen trekker over til vinterbeite sør for Karasjohka for tidlig. Distrikt 17 vurderer gjerdet som nødvendig.

I tillegg har distriktsstyret anbefalt etter søknad, følgende gjerde;

- Marviskaidi geazes / Lavzetjohkceahkki som går langs flytteleie helt til Iskuras-johka, (Nils Mahtis Gaup)

Gjeterhytter innenfor distrikt 17

1. gjeterhytte i Lávkašjávri, [redacted].
  1. gjeterhytte i Iškurašjohka, [redacted].
  1. gjeterhytte i Maridalen, [redacted].
  1. gjeterhytte i Ruvvárri, [redacted].
  1. gjeterhytte i Aškašjeaggi, [redacted].
  1. gjeterhytte i Stohkkečarjǵá, [redacted].
  1. gjeterhytte sør for Iškurašjohka, [redacted].
  1. gjeterhytte i Máttit Assuorgi, [redacted].
- Felleshytte øst for Čáskinjeaggi, Nils Kai Ante Anti siida
- 1 gjeterhytte i Gossjohka, [redacted].
  - 1 gjeterhytte i Lavzejohkgeacce, Ingosiid-siida.
  - 1 hyttetomt ved Askasjeaggi, [redacted].
  - 1 gjeterhytte i Máttit Assuorgi, [redacted].
  - 1 gjeterhytte ved Mattit-Asuorgi, [redacted].
- Gjeterhytter i Nieidajohka; Eiere er;

- [redacted]

Gjeterhytter i Sohparvadda; Eiere er;

- [redacted]

6. Inndeling i beitesoner

Distriktets vår/høstbeite er oppdelt i 3 beitesoner og en vinterbeitesone;

- Vestlig sone er for siidaer som stammer fra Rbd 14A – Spiertagaisa
- Østlig sone er for siidaer som stammer fra Rbd 13 – Lagesduottar
- Nordlig-midt sone er for siidaer som stammer fra Rbd 14 - Spieranjarga
- Vinterbeite sone sør for Karasjok. Fellessone for vintersiidaer med egne beitegrenser.

7. Nåsituasjon – trender i distriktet

Beiteareal;

Rbd 17 forvalter vår-, høst- og vinterbeite for siidaer/distrikter som stammer fra sommerbeite distriktene 13-lagesduottar, 14-Spierttanjarg og 14A-Spierttagaisa.

Beitearealet er stort sett innenfor Karasjok kommune, men mindre arealer i Porsanger kommune i nordvest og Tana kommune i nordøst.

Distriktets totale beiteområde er geografisk lokalisert i aksene fra nord i krysset E6 og Luostejohk derifra stort sett rett sørover til Karasjok og videre sørover til Iškoras punkt 643 (Luftforsvarets stasjon), til Šuolggajohka, til Vuččoljohka, sørover til Galmmatbohki. Derfra sørvestover til samløpet med Anárjohka/Finske grensa. Derfra rett nordover langs finske riksgrensa helt frem til Leavvajohka. Derfra rett vestover langs distrikt 13 sine grenser og distrikt 14A grenser til utkastpunktet kryssingen mellom E6 og Luostejohka. (Mer nøyaktig grensebeskrivelse vises til pkt 3 ovenfor).

Konsesjonshavere / arbeidskraft;

Totalt er det om lag 50 konsesjonshavere med lovlig reindrift fordelt på 15-18 ulike vintersiidaer. Arbeidskraft er på om lag 100 årsverk innenfor primærnæring reindrift i Karasjok Øst – dvs som er samlet i de tre distrikter som er innenfor distriktet på vinterperioden. (Jf. Totalregnskap - reindriftnæringen.)

Positive trender i distriktet;

- Distriktet har lovlig bruksregler.
- 2 hoved slakte- og skillegjerde, den ene lokalisert i Savkadas om lag 5 km med bilvei forbindelse til Karasjok. Den andre er lokalisert i Sohparvadda, og anlegget har slaktekorridor om lag 10 km ned til bilvei i Valjok.
- Flesteparten av siidaer/familiegrupper har egne gjeterhytter både på høst- og vinterbeite område.
- Alle 3 sommerdistrikter har reinantallet som stort sett er innenfor lovlig øvre reintall. Samlet øvre reintall er fastsatt i bruksregler til 21.300 rein pr 1. april.

Negative trender i distriktet;

- Vinterbeite arealet i distriktet er marginal - hovedgrunnen til det er at Reindriftsstyret i 2005 delte opp tidligere fellesdistrikt 17/18 i to. Det østlige distrikt 17 sine vintersiidaer ble frarøvet forholdsvis store arealer til det vestlige distrikt 16 – Karasjok vest. Flesteparten av vintersiidaer har klaget/krevd tilbake sine tidligere beiteområder via Finnmarkskommisjonen.
- Distrikt 17 har henvist til Stortingsmelding nr 28 (1991-1992) en bærekraftig reindrift, og mener at ved deling av vinterbeitene mellom vestlig og østlig distrikt, så må det være et hovedprinsipp at alle vintersiidaene får rettmessige tildelt alle årstidsbeiter. Og videre at den enkelte sidaens rettigheter skal ivaretas og i samsvar med de tradisjonelle rettighetsforholdene for vintersiidaene i Karasjok. Og heller ikke er det tatt særlig hensyn til variasjon på ulike type beiteland, de østlige arealer består stort sett av skogsområder og lite av høyland. Av type høyland er områdene; 1/3 del av Iskurasj, Diljavarri og den østlige Galmat. Mens vestlige sonen har fått fordelt betydelige mer kv.km. av type høylandarealer som er viktig beiteareal ved ulike klimaforhold på vinterstid.
- På bakgrunn av tidligere fellesbeite område er fradelt med egne siidagrenser. Dette har skapt uro mellom vintersiidaer og gitt mindre muligheter å flytte mellom ulike beiteområder mellom

skogsområder og høyfjell, ettersom beite endres etter vær og vind – i tillegg de seineste klimaendringer med regnvær midt på vinteren eller stor snødybde osv.

- **Store tap av rein forårsaket av rovdyr**

Rovdyrtapene har utviklet seg nærmest til en sosial katastrofe for reinbeitedistriktene. Tap til rovdyr av rein er større enn summen av alle rein tap i reinbeiteland.

Miljødirektoratet har ingen kontroll over rovdyr bestandene innenfor Stortingets bestandsmål på rovdyr. Bestandsoverslagene er bare minimumstall, og brukes bevist i posisjonerings øyemed.

Reinbeitedistrikt 17, ser at reinbeitedistriktene i Karasjok øst vil om noen år ha en økonomi som er bygd på erstatninger og vederlag. Reineiere ønsker en næring som er basert på positiv næringsinntekt og dermed ha trygge sosiale rammer i samfunnet. Reindriftsnæringen er påtvunget en økonomi på bekostning av skattebetalerens penger.

- **Fredning etter naturvernloven**

Deler av Anarjohka nasjonalpark ligger sør i distriktet mot grensa til Finland. Nasjonalparkens forskrifter medfører restriksjoner for reindriftas utnyttelse av arealet.

- **Motorisert ferdsel**

Det går en rekke barmarks løyper i distriktet og kommunen gir mange dispensasjoner til kjøring utenom godkjente løyper. Bruk av terrenggående kjøretøy på barmark medfører kjørespor i terrenget og erosjon av humuslaget slik at det oppstår tap av beiteland. Bruken av terrengkjøretøy bør begrenses til det som er strengt nødvendige nytteformål.

Kjøring med snøscooter medfører liten skade på naturen men kan være til alvorlig ulempe for reinen ved at den ikke får nødvendig ro til beite. Opprettelse av snøscooterløyper må skje i nært samarbeide med distriktet. Bruken av snøscooter bør begrenses til det som er strengt nødvendige nytteformål. Blant annet er stor ulempe for reindriften at scooterløyper er opprettet langs flytteleier, og dette forårsaker direkte kollisjon mellom reinflytting og fritids snøscooterkjøring.

- **Mineralleting**

Norske myndigheter må snarest ta ansvar for å hindre CO² –utslipp i reinbeiteområder ved å verne reinbeitearealer, spesielt mot store inngrep som mineralutvinning. Nye arbeidsplasser som eksempelvis gruveselskap gir vil føre til at reindriften vil bli nødt til å nedlegge sine arbeidsplasser. Dette er ikke samfunnsnyttig utvikling, men stor tap for reindriftsnæringen. Muting, og deretter mineralleting er såpass alvorlig at dette er en trussel mot reindriften fremtid i området.

Arealrettigheter må bli vurdert i et urfolks perspektiv med bakgrunn i Grunnlovens § 110 a og internasjonale konvensjoner.

Rbd 17 er sterkt imot all mutinger og mineralutvinninger innenfor distriktets område.

- **Fritidshytter**

Det er en spredt bebyggelse av fritidshytter. Distriktet har merket seg at det har skjedd bruksendringer fra landbrukseiendommer til fritidsbruk. Dette har medført mer hyttebygging i tidligere landbrukseiendommer, som igjen har medført en økning av ferdselen i området og da særlig motorisert ferdsel. Kommunene bør føre en bedre kontroll av hva som bygges i utmark utenom allfarvei.

Videre i tilknytning til kraftvanns ressurser i Gaggavann i Porsanger har det utviklet seg stor friluftsfødsel i dette området, og dette har medført store hytte- og veibygging, scooterløyper og økt allment fødsel.

8. Kortsiktige mål

- Forbedre samarbeid med statlige og kommunale myndigheter i hele spekter av ulike deler av samfunnsutvikling både i forkant i planstadium og i gjennomførings fasen.

9. Langsiktig mål

- I samråd med statlige og kommunale myndigheter å bidra til vern av beitearealer i distriktet.

10. Tiltak

- Renovere skille- og slaktegjerdanlegget i Sohparvadda i fellesskap med Rbd 13.
- På planstadium er det under vurdering om det er behov å oppsette sperregjerde mellom beitesoner på høstbeite nord for Karasjok. Det vises til ovenfor pkt 6. «Inndeling beitesoner».

11. Avslutning

Planen sendes til kommuner som distriktet grenser til, fylkesmannen og fylkeskommunen til orientering, før planen sluttbehandles av distriktet i juli 2020.

Årsmøtevedtak 2021; Årsmøte ingen merknader. Enstemmig.